

Известие № 10/2017 29.04.2017

КАЗУС 8/2017

През месец февруари, 2016 година, в нощен клуб в гр. Варна, Анета Василева родена през 1996 година, се запознала с Николай Петров и Петър Николов. Същите се представили за търговци на автомобили внос от Германия. Седмица по-късно тримата отново се срещнали и Василева заявила, че си търси работа в чужбина, тъй като е останала без работа. Петров и Николов ѝ казали, че могат да ѝ осигурят работа в Германия за около 200 евро на ден. Ще трябва да прави компания на мъже и да предоставя сексуални услуги. За целта ще ѝ помогнат да се снабди с паспорт и ще я закарат до Германия. Половината от изкараните пари ще дава на двамата, а те ще ѝ осигуряват квартира и охрана. Василева се съгласила. След една седмица Петров я снабдил с нов паспорт и двамата потеглили към Германия с лек автомобил Фолксваген. На излизане от гр. Варна в автомобила се качило и друго момиче Деница Желязкова родена през 1997 година. От разговора с нея Василева научила, че Желязкова ще проституира в Германия, а Петров и Николов са ѝ осигурили документите, пътуването и квартирата. След като пристигнали в гр. Хамбург, Петров завел момичетата до наета от него къща, настанил ги в една от стаите и пуснал обяви в местните вестници, че две студентки предлагат платена любов. Два дни по-късно Петров започнал да получава обаждания на посочения от него телефон. С личния си автомобил той возил Василева и Желязкова на различни адреси, където те извършвали сексуални услуги, за което получавали по 100 евро. След всяко посещение Петров взимал от двете момичета всичките получени пари. Той им купувал храна, напитки и цигари. Десет дни по-късно, в наетата къща пристигнал и Николов, който започнал също да превозва Василева и Желязкова до адресите за предлагане на сексуални услуги. Николов също им взимал получените пари.

След около месец и половина, с получените от Василева и Желязкова пари, Петров и Николов закупили четири леки автомобила: „Ауди 6“, „Фолксваген Пасат“, „Мерцедес МЛ“ и „БМВ Х6“ на обща стойност 30 000 евро. Петров наел автовоз, с който закарал автомобилите в гр. Варна. Василева и Желязкова продължили да извършват сексуални услуги и да предават изкараните от тях пари на Николов. Петров ежедневно провеждал телефонни разговори с Василева и Желязкова, като ги разпитвал колко пари са изкарвали и ги убеждавал, че като пристигне в Германия, ще им даде тяхната част от парите, както и половината от парите получени за четирите леки автомобила, които успял да продаде за сумата от 40 000 евро. С парите от продажбата закупил урегулиран поземлен имот с намерение да го ползва за автокъща.

След като два месеца не получили никакви пари, Василева и Желязкова се върнали в България. Потърсили Петров и поискали от него да им плати дължимото, според предварителната уговорка. Той отказал и нищо не им платил. Василева и Желязкова подали жалба в полицията срещу действията на Петров. Било образувано досъдебно производство.

ВЪПРОСИ:

1. Как следва да се квалифицират деянията на Петров и Николов?
2. Кой е компетентния разследващ орган и коя прокуратура е компетентната да наблюдава досъдебното производство?

3.Кои факти и обстоятелства подлежат на доказване за установяване извършеното престъпление и участието на обвиняемите в него?

4.Какви действия по разследването следва да бъдат извършени и чрез какви доказателствени способности следва да бъдат събрани относимите доказателства?

5.Как следва да бъдат защитени правата на пострадалите съгласно нормите на НК и НПК, ако се приеме, че са жертви на трафик на хора?

6. Приложим ли е чл. 53 от НК?

Израелски изгрев 29. 01 2017.

И.

И.

И.

Решение на казуса изтеглен на конкурса за младши следователи 2017

1. Как следва да се квалифицират деянията на Петров и Николов?

Най-общо казано двете лица осъществяват в съучастие три престъпления в условията на реална съвкупност между тях.

А) Николай Петров и Петър Николов като съизвършители са осъществили от обективна и субективна страна състава на престъпление по чл.159б, ал.2, вр.ал.1, вр.чл.159а, ал.2, т.6, пр.1, вр.чл.20, ал.2 от НК.

Деянието е насочено против отделна група от хора, състояща се от две лица – Анета Василева и Деница Желязкова, които съставляват общност от лица – жертви на престъплението (т. 1.6 от ТР №2/16.07.2009 г. на ВКС по т.д. №2/2009 г. на ОСНК).

Престъплението по чл. 159б от НК е двуактно.

Първият акт се осъществява чрез набиране, транспортиране и приемане на отделни лица или групи от хора. Изпълнителното деяние "набиране" се осъществява чрез активни действия на дееца за привличане, уговаряне, склоняване на жертвата или попълване на набор от хора, за бъдещата им сексуална експлоатация (т. 1.2 от ТР №2/16.07.2009 г. на ВКС по т.д. №2/2009 г. на ОСНК).

Петров и Николов са действали при общност на умисъла и със съзнание за специална цел – лицата да бъдат използвани за развратни действия, поради което са извършили деянието под формата на съизвършителство по чл. 159а, ал. 1 НК, във връзка с чл. 20, ал. 2 НК (т. 2.1 от ТР №2/16.07.2009 г. на ВКС по т.д. №2/2009 г. на ОСНК).

В конкретния случай съгласието на жертвата Анета Василева е постигнато с мотивиране чрез убеждаване и чрез въздействие върху волята ѝ чрез обещаване на облага – едно от средствата (т.6) по чл. 159а, ал. 2 от НК (т. 1.3 от ТР №2/16.07.2009 г. на ВКС по т.д. №2/2009 г. на ОСНК).

В конкретния казус има поглъщане на обективните и субективни признаци на състава на престъпление по чл. 155, ал. 3, вр. с ал. 1, предложение първо от НК от състава на престъплението по чл. 159а, ал. 1, предложение първо от НК, което изключва съвкупността от престъпления.

В случая и двамата са участвали в набирането на Анета Василева в гр. Варна, а Петров отделно е участвал в транспортирането и приемането на групата от хора в наетата от него къща в гр. Хамбург. Изпълнителното деяние

по чл.159б, ал.1 от НК "транспортиране" е осъществено чрез фактическо превозване на жертвите Анета Василева и Деница Желязкова до Германия от Петров с лекия автомобил Фолксваген.

Вторият акт от престъплението по чл.159б от НК е осъществен от Петров чрез превеждане на групата от хора през границата на страната и представлява външен (трансграничен) трафик, като престъплението винаги е довършено в чужбина (т. 4.1 от ТР №2/16.07.2009 г. на ВКС по т.д. №2/2009 г. на ОСНК) и в конкретния случай не осъществява отделен състав на престъпление по чл.280 от НК.

Б) Николай Петров и Петър Николов като съизвършители са осъществили от обективна и субективна страна състава на престъпление по:

- чл.159в, пр.1, вр.чл.20, ал.2 от НК по отношение на Анета Василева и

- чл.159в, пр.1, вр. чл.20, ал.2 от НК по отношение на Деница Желязкова.

Петров и Николов са използвали пострадалите от трафик на хора Василева и Желязкова за развратни действия, като са осъществили отделни престъпления спрямо всяко едно от лицата, които са возили до адреси в гр. Хамбург за предоставяне на платени сексуални услуги и след всяко посещение са вземали от тях всички получени пари.

В) Николай Петров и Петър Николов са действали при общност на умисъла в качеството им на съизвършители и са осъществили от обективна и субективна страна състава на престъплението пране на пари, което е вторична престъпна дейност. Предметът на престъплението е имуществото придобито по престъпен начин – парите придобити от използването на лица пострадали от трафик на хора за развратни действия.

Петров и Николов са осъществили една от формите на изпълнителното деяние по чл.253 ал.1 от НК – извършили са сделка в Германия като са закупили четири брой леки автомобила със средства за които са знаели, че са придобити чрез тежко умишлено престъпление – парични облаги получени от пострадалите Василева и Желязкова чрез престъпленията по чл.159в, пр.1 от НК.

Николай Петров и Петър Николов са осъществили състава на престъпление по *чл.253, ал.4, вр.ал.1, пр.2, вр.чл.20, ал.2 от НК*, а за Петров – *вр. чл.26, ал.1 от НК*. Петров е извършил деянието при условията на продължвано престъпление, тъй като е извършил три последователни сделки –

след като е придобил четирите броя леки автомобила, в България е продал същите и с парите от тях е закупил УПИ.

2. Кой е компетентния разследващ орган и коя прокуратура е компетентната да наблюдава досъдебното производство?

Съгласно разпоредбата на чл.194, ал.1, т.3 от НПК, разследването се провежда от следовател за престъпления извършени в чужбина.

Съгласно разпоредбата на чл.35, ал.2 от НПК, на окръжния съд като първа инстанция са подсъдни делата за престъпления по чл.252-260 от НК, а според чл.37, ал.1, т.2 от НПК, делата за престъпления, извършени в чужбина са подсъдни на съда по местоживееене на лицето, ако е български гражданин. Следователно компетентна да наблюдава досъдебното производство е окръжната прокуратура по местоживееенето на българските граждани Петров и Николов.

3. Кои факти и обстоятелства подлежат на доказване за установяване извършеното престъпление и участието на обвиняемите в него?

Предметът на доказване е указан чрез разпоредбата на чл.102 НПК, поради което, за установяването на така очертаните обстоятелства, следва да се докажат:

- обстоятелствата, свързани с различните форми на изпълнително деяние;

- набирането – действията на обвиняемите за привличане, уговаряне, склоняване на жертвите за бъдещата им сексуална експлоатация, мотивирането, убеждаването и въздействието върху волята им чрез обещаване на облага;

- транспортирането на жертвите като група от хора, състояща се от двете лица Анета Василева и Деница Желязкова и превозването им до Германия от Петров с лекия автомобил „Фолксваген“;

- приемането – настаняването на жертвите в квартирата в Хамбург;

- обстоятелствата свързани с общността на умисъла на обвиняемите;

- обстоятелствата свързани със специалната цел – лицата да бъдат използвани за развратни действия;

- превеждането на групата от хора през границата на страната;

- използването на пострадалите за развратни действия – возенето им (ескортирането им) до различни адреси в гр. Хамбург за предоставяне на платени сексуални услуги;

- получените парични суми след всяко посещение и предоставянето им на обвиняемите;

- имуществото придобито по престъпен начин – общата сума парични средства придобити от използването на лицата пострадали от трафик на хора за развратни действия;

- извършената сделка в Германия, при която са закупени четирите броя леки автомобили;

- обстоятелствата свързани с общността на умисъла на Петров и Николов за изпирането на парите придобити по престъпен начин и съзнанието, че средства, с които е извършена сделката са били придобити чрез тежко умишлено престъпление – паричните облаги получени от пострадалите Василева и Желязкова чрез престъпленията по чл.159в, пр.1 от НК;

- извършените в България от Николай Петров сделки – продажбата на четирите броя леки автомобили, получените от тях парични средства и закупеният с тези средства урегулиран поземлен имот;

4. Какви действия по разследване следва да бъдат извършени и чрез какви доказателствени способности следва да бъдат събрани относимите доказателства?

В конкретния казус следва да бъдат извършени следните действия по разследването и използвани следните доказателствени способности:

- разпит на обвиняемите Петров и Николов;

- разпит в качеството на свидетел на Анета Василева и Деница Желязкова и разпит на същите свидетели пред съдия по реда на чл.223 от НПК;

- разпит на други свидетели;

- очни ставки;

- разпознаване на лица или предмети, включително разпознаване по снимки на лицата Петров и Николов по реда на чл.169 от НПК.

- претърсване и изземване на ползваните помещения и МПС от Петров и Николов – търсят се и се изземват предмети, книжа или компютърни

информационни данни свързани с извършените престъпления по чл.159б от НК, чл. 159в от НК и чл.253 от НК – документи за платени такси за издаване на паспорти (лични карти) на свидетелките; документи за покупка на автомобилите внесени от Германия; документи за парични преводи (банкови и бързи); снимки на свидетелките и обвиняемите; документи за наемане на квартирата в гр. Хамбург; разпечатки от мобилни телефони; банкови документи за притежавани сметки и сейфове; документи за платени сметки за нощувки в хотели, глоби в България и чужбина; касови бонове или фактури за платено гориво на бензиностанции в България и чужбина; компютърна техника, мобилни телефони, таблети и др. електронни устройства;

- личен обиск на Петров и Николов по реда на чл.164 от НПК;

- искане за издаване на разрешение от съда за предоставянето на информацията по чл.159а ал.1 от НПК относно ползвани от обвиняемите Петров и Николов обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги;

- задържане и изземване на кореспонденция, електронна поща и компютърни информационни системи и програмни продукти от Петров и Николов;

- съдебно-оценителни и съдебно счетоводни експертизи: за оценка на имуществото придобито по престъпен начин – паричните средства, закупените и продадени автомобили, закупеният УПИ; за притежавано имущество от обвиняемите Петров и Николов; за движенията на паричните средства и др.;

- съдебно-медицински експертизи по отношение на пострадалите;

- съдебно-психиатрични и психологични експертизи по отношение на обвиняемите и пострадалите;

- специални разузнавателни средства по реда на чл.172 и сл. от НПК по отношение на обвиняемите Петров и Николов с оглед наличие на информация, че продължават престъпната си дейност;

- по реда на чл.159 от НПК следва да бъдат изисквани и приложени предмети, книжа, компютърни информационни данни и други данни, които могат да имат значение за делото, както следва: справки за съдимост, характеристични данни, адресни справки за обвиняемите; подадени декларации за пренасяни парични суми при преминаване границата на страната от обвиняемите Петров и Николов; справки от масивите на МВР за преминаване границата на страната от обвиняемите Петров и Николов и свидетелките Василева и Желязкова и други придружаващи ги лица, съдържаща данни за дата, място и транспортно средство; справки за налични банкови сметки и сейфове на името на обвиняемите Петров и Николов;

справки за притежавани МПС, недвижимо имущество, ценни книжа, акции и др. движимо имущество със значителна стойност; справки относно издавани документи за самоличност на обвиняемите Петров и Николов и на свидетелките Василева и Жекова;

- видеозаписи от охранителни камери монтирани на бензиностанции, ГКПП и други установени места, през които са преминавали обвиняемите, както и от преброителните видеокамери на АПИ, монтирани по Републиканската пътна мрежа на страната.

- поръчка за международна правна помощ по реда на чл.471 и сл. от НПК до компетентните органи за събиране на доказателства и предоставяне на информация за относими факти и обстоятелства на територията на Германия.

- други действия по разследване в зависимост от събраните доказателства и установените въз основа на тях факти и обстоятелства.

5. Как следва да бъдат защитени правата на пострадалите съгласно нормите на НК и НПК, ако се приеме, че са жертви на трафик на хора?

В правната ни система действат два режима на превенция и защита на пострадалите жертви от трафика на хора. Единият режим е административноправен и е уреден в Закона за борба с трафика на хора, а вторият е наказателноправен – уреден е в специално създадения Раздел IX в Глава втора от Особената част на Наказателния кодекс "Трафик на хора", с който е инкриминиран трафика на хора.

Съгласно разпоредбата на чл.16а, ал.1 от НК „не е виновно извършено деянието, което е осъществено от лице, пострадало от трафик на хора, когато е било принудено да го осъществи в пряка връзка с това му качество“.

Правата на пострадалите жертви от трафик на хора могат да бъдат защитени чрез мерките за защита на пострадалия, предвидени в чл.67, ал.1 от НПК, в който са изброени забраните, които могат да се наложат на обвиняемия от първоинстанционния съд по предложение на прокурора със съгласие на пострадалия или по искане на пострадалия.

Съгласно разпоредбата на чл. 67, ал.2 от НПК, съдът уведомява пострадалия за възможността да бъде издадена Европейска заповед за защита.

Правата на пострадалите жертви от трафик на хора могат да бъдат защитени чрез процесуалните институти:

- „Пострадал“ – Глава осма, Раздел I, чл.74 - чл.75 от НПК;

- „Защита на свидетеля“ (чл.123 от НПК), като в постановлението за привличане на обвиняем за престъпление по чл.159а-159г от НК извършено спрямо лице, което е защитен свидетел по чл.123, ал.2, т.2 от НПК, както и в обвинителния акт трябва да бъде посочен само идентификационния номер на пострадалото лице съгласно т.5 от ТР № 2/2009 г.;

- „Разпит на свидетел с тайна самоличност“ (чл.141 от НПК).

6. Приложим ли е чл.53 от НК?

Разпоредбата на чл.53, ал.1, б „а“ от НК е приложима по отношение на лекия автомобил „Фолксваген“, който подлежи на отнемане в полза на държавата, тъй като е послужил за извършване на умишлено престъпление по чл.159б от НК, ако е собственост на единия от обвиняемите Петров или Николов.

Съгласно разпоредбата на чл.53, ал.1, б. „б“ от НК, вещите, които принадлежат на виновния и са били предмет на умишлено престъпление – в случаите, изрично предвидени в особената част на този кодекс се отнемат в полза на държавата. Такъв изрично предвиден случай е разпоредбата на чл. 253, ал.6 от НК, в който е посочено, че „предметът на престъплението или имуществото, в което е трансформиран, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност“. В конкретния казус предмет на престъплението са паричните средства получени от престъплението по чл.159в от НК, трансформиран в леките автомобили закупени с тези средства; паричните средства получени от продажбата на леките автомобили и закупеният с тях урегулиран поземлен имот.